

Symbol of Our Rights and Liberties

НАРОДНА ВОЛЯ

NARODNA VOLYA

ЗА
СОБОРНІСТЬ
САМОСТІЙНІСТЬ
ТА
ДЕМОКРАТІЮ
УКРАЇНИ

PIK LXV. Ч. 16. СКРЕНТОН, ПА. ЧЕТВЕР, 1 ТРАВНЯ 1975.

ЦІНА 25 ЦЕНТІВ — PRICE 25 CENTS SCRANTON, PA. 18503 MAY 1, 1975. YEAR LXV. No. 16.

Що в світі:

ПОЛІТИЧНІ НЕСПОКОЇ ТА ЗРІСТ ЗЛОЧИННОСТІ В ІТАЛІЇ

Римські кореспонденти, радіо і телевізійні події свідчать, що в Італії в останніх днях в багатьох містах проходили політичні неспокої, а разом з тим і бешкети та вбивства. Спричинниками цього всього були скрайно ліві елементи у зв'язку з відзначенням 30-річчя антифашистського постановня в північній Італії.

Разом із політичними неспокоєм в Італії поширюється зріст злочинності — вбивств до домів, убивств, поривання дітей, насильства жінок і т. д.

Італійська преса та лідери партій обвинувачують італійський уряд і поліцію, що вони замало реагують на ці всі події.

ХРОНІКА ПОДІЯ ТИЖНЯ

● Президент Південного В'єтнаму Тію зрезигнував з свого посту, виголошуючи велику промову, в якій обвинуватив ЗДА в програній війні з Північними В'єтнамом. Тію твердив, що його армія не мала досить зброї, щоб встоятися проти північно-в'єтнамських військ, а ЗДА не дали достатньої допомоги в зброї. Крім того він звинуватив державного секретаря Г. Кіссінджерів, що той погодився в Парижі на присутність північно-в'єтнамських військ на території Південного В'єтнаму, що довело до теперішньої ситуації. Тію іменував президентом свого заступника Тран Ван Гонга. Американська преса коментує, що уступлення Тію не буде мати впливу на хід подій, бо справа перерішена.

● Єгипетський міністер закордонних справ Ізмаїл Фатмі заявив, що Єгипет готовий до переговорів з Ізраїлем в Женеві під умовою, що туди буде допущений також Палестинський Визвольний Фронт. Переговори мали б початися в червні. Єгипетський президент Садат об'їздить арабські країни, щоб довести до спільного і сконсолідованого виступу усіх арабських держав. Натиск на Ізраїль, щоб взяв участь у Женевській конференції навіть коли там будуть представники ПВФронту, відчутний також в Америці.

● Колишній кандидат на президента Джордж МекГоверн закінчив свою поїзду до Середній Схід, під час якої відвідав Ізраїль і інші арабські країни та мав зустріч з Арафатом. Джордж МекГоверн висловив думку, що Ізраїль мусить піти на порозуміння з арабськими країнами та признати палестинцям право вернути-

ся на терени, з яких вони втекли по створенні Ізраїльської держави. Активізація Джорджа МекГоверна в політиці вказує на те, що сенатор бачить знову свої шанси стати видною політичною фігурою в американському житті, опираючись на радикальні елементи, які висувають його кандидатуру в 1968 році.

● До Греції вернувся по 30 років один з найвідоміших грецьких комуністичних провідників Періакс Каллодокіс, який зараз по другій світовій війні стояв у провіді комуністичного партійського руху. Крім Періакса Каллодокіса вернулося до Греції омолодо 2000 інших визначних комуністичних діячів. Сталося це на вимогу комуністичних послів у грецькому парламенті, які домагаються загальної амністії для всіх грецьких комуністів, які втекли з Греції по розгрому комуністичної партії. Прем'єр Константинос Караманліс розуміє добре, що поворот такої маси комуністичних фанатиків привів би до неспокою у країні, але під напором лівих партій він дав частинку амністії. Поворот комуністичних діячів приведе напевно до заворушень у Греції, штовхаючи її на шлях, на який попала тепер Португалія, якою фактично править також поворотець з еміграції з Москви Альмаро Куньял.

● Підготувавшись араби Женевській конференції, союветський прем'єр А. Косигін висловив промову з нагоди відвідин іракського провідника Селама Гусейна, заклинаючи арабів, щоб вони дали розбити себе на групи і фракції. При тому А. Косигін остеріг арабів, щоб не

Христос Воскрес із мертвих!

Карту зроблено з рисунку Миколи Бутовича.

ДЕНЬ ВОСКРЕСЕННЯ

До найсвятіших рук,
Кусе Христе,
Привнос складнем чистий
Із наших мук.
Поглянь, —
Україна ген по Кубань,
Усв в хрестах, —
В хрестах...
При бражності заліз,
кайдан...
Ми молимо Тебе,
Ми плачемо без сліз:
Щоб Правда нам воскресла,
Щоб волю нам принесла!
Ти перебув хресну дорогу,
Над смертю відніс
Ти перемогу,
Мерців з могил збудив,
Тому нас вірою з життя
схривив.
— Хоч шлях в хрестах.
Проклиньтеся мерці
із домованих,
Проклиньтеся і Мати-
Страдниця
Із пісню побіди на устах!
Щезають з овиду залі хмарки,
Світає ранок золотий,
Оділн небеса блакитні шати
Розлилися весняні аромати,
Розвіяв тіні бланк зориня,
Силває повінь світляних
іскор,
Життя підносить свій
прапор:
День воскресення України!

Ульяна Кравченко

в'язалися економічно з Заходом, бо це вилде їм на шкідливо в політичних питаннях. Ще в іншій промові А. Косигін осудив евакуацію південних в'єтнамців як черговий злочин Сайгону, зосім по більшовицьким перекручуючи факти, бо ж насліддя ніхто не евакуював, а саме воно втікало зі страху перед терором наступлюючих комуністів. Побоконання населення оправдані, коли пригадати, що в Камбоджі

ХРИСТОС ВОСКРЕС

Христос Воскрес і йде
низам,
Где нивами колосистими,
Жито-пшеничними і
вусистими
Повні спілів і втіх,
І рукамі із вітрами
Ніжно гадить їх.
Христос Воскрес і йде
лісами,
Где гаєм різнозеленими,
Где садями різносадженими,
Где у ранки світань
І сіє сонячну радість
Ярку, наче грань.
Христос Воскрес і йде
у вічність,
Где понад села і міста,
Где по Україні,
І заглядає до хат,
Заглядає до тюрем,
До дитерів на чужині.
Где динки і ночами,
Где тижнями й місяцями,
Где роками у роки,
Где подіями й надіями,
Где мріями у віки.
Христос Воскрес,
Воскресайте і ви
Ціл гомін дзвонів
воскресних,
Воскресайте з ласк
небесних,
Воскресайте побожні
І будьте — як Христос,
Будьте непереможні!

Вадим Запирій

комуністи ексекували публічно десятки членів колишнього уряду і війська.

З НАГОДИ ВЕЛИКОДНИК СВЯТ БАЖАЄМО СЕРДЕЧНО ВСІМ ПЕРЕДПЛАТНИКАМ ТА КОРЕСПОНДЕНТАМ "НАРОДНОЇ ВОЛІ", А ТАКОЖ УСІМ ЧЛЕНАМ ІХНІХ РОДИН, НАЙБІЛЬШИХ РАДОЩІВ ЩАСТЯ, ЗДОРОВ'Я ТА ТОГО, ЧОГО ВОНИ САМІ СОБІ БАЖАЮТЬ —

РЕДАКЦІЯ ТА АДМІНІСТРАЦІЯ
"НАРОДНОЇ ВОЛІ"

Що в Америці:

ПРЕЗИДЕНТ ФОРД ЗАПОВІВ НОВУ ПОЛІТИКУ

Щоденна американська преса та телевізійні і радіо-ві станції передали 25 квітня ц. р. знаменну промову президента ЗДА Форда, що він її вголосив у Телейн університеті.

Нав'язуючи до великої американської перемоги в 1815 році, відомою під назвою "Битва за Нью Орлінс", президент порівняв тодішню політичну ситуацію в світі до сучасної. Про Америку він сказав: "Ми тоді були упокорені і переможені у війні 1812 року. Наша столиця Вашингтон була зруйнована, спалена й захоплена. Тому переможна битва за Нью Орлінс стала величезним чинником у відновленні нашої державної гордості. Тепер Америка мусить віданскати ту силу і гордість, яка була

у нас перед В'єтнамом. Ми не можемо досягнути цього війною, яка вже закінчилася для нас". Далі президент у своїй промові сказав: "Хоч факти є трагічні, але вони не віщують ані кінця світу, ані кінця американського провідництва у світі. Деякі думають, що наша невдача, тобто якщо ми не маємо успіхів на кожному відтинку, не маємо успіхів ніде".

Із змісту промови видно, що президент оправдує Америку в програній політиці в справі В'єтнаму, відповідає критикам закордонної політики та натякає на нову політику супроти приятелів і ворогів. Як буде ця нова політика виглядати, як кажуть, поживемо й побачимо.

ВСЕГУЦУЛЬСЬКИЙ З'ЇЗД 10 ТА 11 ТРАВНЯ

Редакція "Народної Волі" одержала повідомлення, що в дні 10 та 11 травня 1975, на оселі УНСоюзу "Союзівці", Кергансон, Н. Р., відбується Всегуцельський З'їзд з відповідною програмою.

В ранніх годинах 10 травня ц. р. реєстрація, вполудне відкриття Гуцульської Виставки, а в годині 2-й відкриття З'їзду та ділові наради.

Вечері, в годині 7-й, Спільна Вечеря та мистецька програма. Участь беруть Танцювальний Ансамбль "Черемш" під мист. керування Д. Сороханюка.

Потім танцювальна забава при двох оркестрах — гуцульській і союзівській та в 12-й годині вибір Книжничі Гуцульщини і продовження забави до другої години.

В неділю, 11 травня ц. р. снідання, Богослуження і продовження нарад, закриття з'їзду, обід і роз'їзд.

Т-во Гуцулів-Верховинців "Гуцульщина" та Конференція Гуцульських Товариств запрошують на з'їзд усіх українців гуцулів і як гостей українців інших етнічних територій, а в тому і українців Америки і Канади.

Що в Україні:

ЗМІНА ДІАГНОЗИ НЕДУГИ ПЛЮЩА

Пресова Служба ЗП УГВР подала, що з України наспіли вістки, які кажуть, що у відповідь на скаргу дружини Леоніда Плюща, Тетяни Житнікової, була скликана нова комісія для розгляду стану адорів'я її чоловіка. Головою Комісії була лікарка Прохінна з Дніпропетровська.

У висліді "обслідуван", комісія рішала, що Плющ хворіє на "шизофенію з позначами параної". Перша діагноза вбачала, що у нього є елементи "месіянізму і реформізму".

З огляду на зміну діагнози, дружина Плюща відвідала

д-ра Снежневського, відомого советського психіатра, голову Інституту психіатрії у Москві. Він обіцяв, що буде розмовляти з д-ром Г. В. Морозовим, головою Інституту ім. Сербського. Морозов очолював першу комісію, яка досліджувала недугу Л. Плюща. Снежневський сказав також, що він подбає про скликання нової комісії.

Як відомо з попередніх пресових повідомлень, КГБ вимагав від Плюща скласти заяву, що усі його статті з критикою уряду бувають писані "в той час коли він хворів на психічну недугу". Як кажуть нові вістки, що вимогу відкликали.

Також прийшла вістка, що на вимогу дружини Плюща перевести слідство проти медичних працівників Дніпропетровської психіатричної лікарні, урядові чинники відповіли, що "справа розглядається" і що вона своєчасно одержить відповідь.

ВСІМ ЧЛЕНАМ ГОЛОВНОЇ РАДИ І КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗУ, УРЯДНИКАМ ВІДДІЛІВ ТА ВСЬОМУ ЧЛЕНСТВУ СОЮЗУ БАЖАЄМО ШИРО ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО ТА СЛОВНЕННЯ ІХНІХ ДОБРИХ ЗАДУМІВ У РОДИНІ І ЦІЛІЯ НАЦІОНАЛЬНІЯ СПІЛЬНОТІ.

ВИКОНАВЧИЯ КОМПІТЕТ
УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗУ

НАРОДНА ВОЛЯ

НARODNA VOLYA

440 Wyoming Avenue, Scranton, Pa. 18501

Phone: 342-8877 (Area Code 717)

Ukrainian weekly published every Thursday by the Ukrainian Workmen's Association, except 2 weeks in July and 1 week in November. Home Office Address: 440 Wyoming Avenue, Scranton, Pa. 18503. Phone: 342-8877 — 347-8648. (Area Code 717)

Entered as second class mail matter October 22, 1942, at the Post Office at Scranton, Pa., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided under the provisions of section 562, P. L. and R.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In USA and Canada per year \$5.40	В США і в Канаді річно \$5.40
per six months \$2.70	В США і в Канаді піврічно \$2.70
In other countries per year \$6.20	В інших країнах річно \$6.20
per six months \$3.10	піврічно \$3.10

Ціна кожного примірника 25 центів

Статті, підписані власним прізвищем авторів, не конче висловлюють точку зору редакції, і за них відповідають самі автори.

Редакція застерігає собі право скорочувати і поправити надіслані статті. В тих випадках Редакція не вступила в ніяке дискусію з автором. Незамовлені і невикористані матеріали звертаються лише тоді, коли автор статті чи допису виразно це собі застеріг і коли долучив відповідну адресу до себе конверту з відповідною поштовою оплатою.

За зміст оголошень Редакція не відповідає!

ВОСКРЕСЕННЯ ДЕНЬ — ПРОСВІТІМСЯ ТОРЖЕСТВОМ

Воскресіння День — це Великдень, Воскресіння Христове, яке побіч Різдва Христового одно з найбільших свят християн і в українській культурній традиції займає центральне місце. Воскресіння Христове — це історичний факт, записаний римськими і жидівськими істориками, але своїм значенням воно сягає поза час і поза простір.

Значення і сила Христового Воскресіння поза часом і простором полягає в тому, що воно скріплює віру в існування Бога. Щоб зрозуміти Христове Воскресіння треба бути віруючим християнином, треба вірити в існування Бога, треба вірити у незнищуючу силу Бога-Творця від сотворення світу почавши, а на Воскресінню Христа і керуваним тим світом сьогодні — скінчивши.

Воскресіння Христове давало і дає віруючим християнам віру в можливість досягти моральну досконалість у їх земному житті і повсякчасну перемогу добра над злом, правди над неправдою, справедливості над кривдою, воли над неволею. Тому й слашмо Воскресіння Христове називають Святим Перемогом, взявши в основу факт, що Христос своїм воскресінням поборов смерть. Про цю перемогу в Церквах на Великдень вірні радісно співають:

Христос воскрес із мертвих,
смертю смерть подолав
і тим, що в гробах
життя дарував!

Та є ще друга церковна пісня, яка скріплює, поширює та накладає обов'язки на вірних визнавачів Христового Воскресіння. Слова цієї пісні такі:

Воскресіння день — просвітінся торжеством,
і друг друга обнімим
і скажимо: "Браття"
і тим, що ненавидять,
простім все заради воскресіння,
і так визнаймо:
— Христос воскрес із мертвих,
смертю смерть подолав
і тим, що в гробах
життя дарував!

Ця пісня, як бачимо, має пригадати всім християнам не тільки саму величину релігійну подію Воскресіння Христове, але й ставити християнам завдання, щоб вони самі дугово воскресли, щоб вони торжеством Воскресінням Христовим просвітінся і, ставши іншими, діяли як брати, як одна велика родина.

Саме слово — воскреснути, не означає тільки повстати з гроба, але воно означає піднятися дугово вище. Щоб піднятися вище дугово, морально і етично на це потрібна воля і бажання до покаяння із вчинених пропусків та воли і бажання робити добро. Словом на це потрібно, як кажуть філософи і теологи, метаноя, тобто переміна думки, переміна в людських серцях, душах, думках і вчинках.

Відзначаючи і святкуючи Воскресіння Христове ми, християни і українці, повинні виконати також метаноя, повинні виконати власне воскресіння до вищого духового відродження. Ми повинні сильніше зв'язуватися серцями і душами у вільному світі в наших церковних і світських організаціях, а також сильніше зв'язуватися українством та поневоленою Україною.

Вістки з окупованої України кажуть нам про жорстокий визиски і переслідування українського народу окупаційною комуністичною — московською владою. Також приходять вістки про жорстоке переслідування тих, що беруть участь в українському русі опору, який проходить тепер по всій ССРСР під назвою дисидентизму.

Ми, у вільному світі, повинні при нагоді свого свята Воскресіння Христового скріпити себе в переконанні, що визнаючи боротьбу, що її веде народ в Україні і допомога, яку ми даємо нашому народові у вільному світі своїми індивідами — є слашна, необхідна і konieczna.

Що пишуть і говорять:

ВСІ МИ ОБ'ЄДНАНІ ВОСКРЕСЕННЯМ

ВЕЛИКОДЕНЬ ПОСЛАННЯ СОБОРУ ЕПІСКОПІВ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Христос Воскрес!

Улюблені Брати і Сестри!

Вітаємо Вас радісним Христос Воскрес!, що ним перша привітала засмучених апостолів Марія Магдалина і що ним від того часу вітають себе всі християни, стверджуючи цим своєю глибокою вірою у Воскресіння Христа.

Був час, ось уже скоро 2000 років тому, коли богоненависники, до ко на наш огидного чину, святкували перемогу, а Христові друзі-апостоли, з нерухомістю і страхом і слабкістю людської природи, попали у зневіру і безнадійність. Та Боже Провидіння скоротило час зневіри: — апостоли скоро почувли радісне Христос Воскрес, на власні очі побачили Воскреслого, почувли Його голос, доторкнулися Його ран і міцна віра, сильніша смерті, освітила дальший шлях їхнього многотраждального апостольства.

Свідками подібного стану є ми й сьогодні. Зневіра і безнадійність охопили тепер майже весь світ. Вороги Бога знову відкрито й захвало стали проти Христа й заперечують Його, а люди н зараховують до однієї з відмін звірят. В багатьох країнах віру в Бога висмівають або нещадно переслідують; — християнську мораль руйнують, силоміць вводять звірячий закон життя, нові державні системи позбавляють людину всіх Богом їй дарованих прав, залишаючи їй лише тяглові обов'язки. Не одному здається, що вже всіх обгорнула повна і безнадійна темрява та духовна смерть. Посилає цю думку неювірною тяжке становище людини, зокрема в державах з тоталітарним режимом, у першу ж чергу у тих, що перебувають в орбіті комуністичної й безбожницької системи, що її позначено літерами ССРСР. У тій системі все роблять для досягнення одної мети: — щоб людина втратила віру й надію в Бога, заломалася та жила в постійному страху, з хвилини на хвилину, очікуючи на своє фізичне знищення. Щоб страх був тривалий і всеохоплюючий, мільйони людських істот скеровано до катівень, в'язниць і таборів невільничої праці. Лише незначній частині страдників вдавалося вирватись із обіймів катів, але саме ця незначна частина стала носіями все перемагаючої віри в дочасність Страсного Тижня і неминучість воскресіння у Христі і з Ним.

Воскресіння Христове каже нам усім, що в день радості поневолені народи повинні воскреснути і бути вільними. Воскресла радість у день Воскресіння Христового повинна бути у всіх народів однакова. А, щоб вона була однакова, то всі народи повинні бути вільними. Воскресіння Христове повинні принести для всіх народів не тільки братолюбів вільних з вільними, але й щасливих із щасливими.

Воскресіння день — накладає на нас українців у вільному світі не тільки просвітінся самим торжеством, але й просвітінся других про те, що існує ССРСР, у якому народи, а в тому і український народ, не мають вже довгі роки веселих Великоднів.

Воскресіння день — накладає на нас також обов'язок довести до відомості всіх християн і не християн, що справжнє Воскресіння Христове будуть святкувати поневолені народи в ССРСР, а в тому і УССР, коли ССРСР і УССР перестануть існувати, а на їх місце постануть вільні і суверенні держави, оперті на демократичних і християнських засадах.

Світлим променем для них стали події з життя Спасителя на землі, особливо день Його Воскресіння. Хоч ті спомини переживаються тепер у країнах духовної неволи переважно потаємно, проте вони промінюють й теплюють та, що головне, звільняють від страху інших, відроджують знесилений дух і не дають загаснути надії на перемогу Божої Правди на землі. Що більше, тернистий шлях мучеників викликає у сильніших дух спротиву. Іхнє число зростає з дня на день, а Україна є тому незаперечним свідком.

На нас же, що з Божої ласки живемо у вільному світі й маємо повну змогу йти в життя за заповідями Христа, лежить обов'язок повсякденно помножувати своїм життям, трудом і офірністю даровані людині Божі скарби і цим допомогти перейти "від смерті до життя і від землі до неба" (Вел. канон). Наша глибока і ділом утверджена віра не піде на марне; — вона духовно зміцнить нас поза Батьківщиною, вона перелетить моря й океани, перелетить гори Карпати й долине над Дніпро та поможить там сотки на тисячі тих наших братів і сестер, у серцях яких зростає віра, що українській нації, як і Христові, треба "багато постраждати... і вбитому бути, і воскреснути третього дня" (Мат. XVI, 21).

Сьогодні, як рідко коли в минувшині, вся наша нація перебуває неймовірно тяжкий Страсний Тиждень. Проте, в цю гірку годину маємо повне право ствердити, що всі ми, в Україні і поза нею, разом з тими, що терплять нелюдське знущання за Правду Христову і любов до ближнього у в'язницях і таборах невільників, всі ми об'єднані в стремління наблизити отой світлоюсний й оживляючий "Третій День" — День Воскресіння. Тому, вітаючи нині один одного радісним Христос Воскрес, доповнюймо, щоб цей привіт не залишився пустопорожньою формою чемности, а навпаки — став гаслом до зриву і поствохом до дальшої творчої дії, що скоротила б шлях до нашої заповітної мети, до: — вільної, державної й ні від кого незалежної християнської України та відродження в ній нашої Церкви-Мучениці — Святої Української Автокефальної Православної Церкви.

Ми — Ваші архиєпископи — свідомі, що несемо перед

ПАСХАЛЬНЕ АРХИПАСТИРСЬКЕ

ПОСЛАННЯ

ДО ВСЕЧЕСНОГО ДУХОВЕНСТВА І ВІРНИХ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В АМЕРИЦІ І КАНАДІ

"Щоб зрозуміли Його і силу мук Його..." (Фмк. 3:10)

Ці слова ап. Павла відкривають перед нами два шляхи, що ведуть нас до джерела, з якого черпаємо силу для нашого щоденного життя. Ісус Христос своїм коротким життям на землі залишив нам великий приклад для наслідування, а вже останні години страждання, а далі смерть і Воскресіння стають перед нами для глибокого роздумування. Щоб дійти до цього джерела, мусимо глибоко впертися на перший шлях Страстей, яким ішов Спаситель і який кличе нас йти ним, бо без нього немає доступу до скарбони пасхальної, немає зближення до Христа і немає повної урочистості.

Смуток Страстей Господніх приводить нас до великої радості Воскресіння. Тільки пізнавши їх, ставши учасниками їх, ми зближаємось до Христа, щоб черпати насолоду радості Його Світлого Воскресіння. Вдумавшись і зрозумівши це страшенне пониження, ми стаємо ніби учасниками Його Святих Страстей і в глибині душі визнаємо: "Ти, що потерпів за нас Страсті, щусе Христе, Сину Божий, помилуй нас". Цим ми завсвідчуємо готовність зустріти радісний день святої Пасхи.

Ми, святкуючи щороку цей радісний день, як перемогу

Всевишнім, Його Святою Церквою Православною й Україною, найбільшу відповідальність за майбутнє нашої нації, як і за те, чи всі ми сьогодні чесно й не лукаво, скупимо Богом нам визначеному найближчому народові. Саме тому, з нагоди цього річного Великодня, вважаємо за свій вельмипочесний обов'язок побажати, щоб усі ті з-посеред нас, хто дав обрати себе на провідні становища в нашому національному житті поза Батьківщиною, не марнували своїх сил на догоду самим собі й своїм уподобанням та стали на решті прикладом чесного служіння громаді. Бо, немає правди діти, ще й досі чимало з отих "обраних", своєю сободогодою й не перебираючи у засобах партійно-груповою конкуренцією, такі спізнають наш спільний похід до "Третього Дня", спізнають зокрема й тому, що необачно ігнорують зростаючу все одніє у думках і прагненнях широкого українського загалу у всьому світі. Тому, дорогі й улюблені, молимо усердно Воскреслого для нашого спасіння, щоб Він-Весьільний зробив нас чеснішими та натхнув до святого горіння й нелукавого служіння Божові й людині.

Нехай же наш Великодній щиросердечний привіт долине до кожної людини в підземній Україні та в розсіяній суціль! Христос Воскрес!

- 3 любов'ю у Христі,
- † Митрополит Мстислав
- † Архиепископ Сильвестер
- † Архиепископ Орест
- † Архиепископ Марко
- † Епископ Константин
- † Епископ Володимир

Христової науки-правди над злом-неправдою, життя над смертю, ми не можемо забути, що той Самий Христос прибитий людським злобою до дерева, висів на ньому шість годин. У передсмертній агонії, в останніх хвилинах життя, в останні години до нас подав одну з основних чеснот Нового Заповіту — милосердя.

Проте, багато людей, святкуючи велике свято Пасхи, й не думують над тим, що волиє і духово гетьми Воскресіння Христового не могла бути без Голгофи і страждань на хресті. Сталося те, що мало статися. Без Голгофи не було б викуплення людства від гріха і смерті. Ще задовго до народження Христа пророки передбачили цю страшну подію, що народжений Месія мав принести Себе в жертву за гріхи людей, бо для цього Він, Син Божий, і зійшов на землю в образі людини.

Другий шлях, що веде до джерела радості — це таємнича сила Христового Воскресіння. Вона невидима, приймається тихенько, непомітно входить у серця людські й, зростаючи, веде їх по країнах, де Христа ще й нині переслідують, веде туди, щоб прославити Його як Божественного Спасителя. А слідом за тим долає й більше відкривається сила віри і правди про Воскресіння Христове.

Сила Христового Воскресіння є силою й нашого воскресіння. Святий апостол Павло, благовісткуючи про Воскресіння Христове, кажить нам, що й "ми поховані з Ним хрещенням у смерть, щоб, як і Христос із мертвих славою Отця, так і ми, щоб ходили в обновленому житті" (Рим. 6:4) в надії на світле наше життя вічне, бо "коли ми в Хрещенні з'єднані — Христом подібністю смерті Його, то повинні бути з'єднані з Христом і подібністю воскресіння" (Рим. 6:5).

Свята Церква закликає нас і вчить жити в мирі і любові, в побожності і чистоті, щоб в день і нашого воскресіння вийти на висоту небесної слави і бути гідними вічної радості з Воскреслим Господом, Спасителем нашим.

Нехай же пасхальні дзвони й відправи пригадують нам не тільки подію, що сталася один раз у світі і принесла нам невичерпне джерело радості, але нехай вони зблизять нашу радість, пригадуючи нам і наші життєві перемоги над злом. Нехай святочні дії по наших святках і домах, що білють сивою думкою Христового Воскресіння, пригадують нам і нашу перемогу в минулому й звокують нас до дальших подвигів і духовних діл, вказують силу нашої віри в Воскресіння Господнє. А пасхальні пісні з народними звичаями нехай відвіскують і скріпляють наші духовні сили і збагачують чар пасхальної урочистості як торжества з торжеством.

Нехай кожний, хто миє в серці Христа, відчув в день (Продовження на стор. 3-4)

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ УРСОЮЗУ

(Закінчення зі стор. 3-ої)

ВИПЛАТА ДАТКІВ НА НАРОДНІ ЦІЛИ:

Відділ 21 УРСОЮЗУ в Арнолд, Пенна	\$350.00
Асоціація Українських Університетських Професорів в ЗДА	150.00
Разом	\$500.00

ФОНД СПАДКОЄМЦІВ:

Відділ 126 Василь і Марія Волошко, по пок. Грогорії Лайтуса	\$2,073.20
---	------------

ВИПЛАТИ НА РЕАЛЬНОСТЯХ:

З центральне ogritтя	\$1,702.16
За воду	58.11
Речі для нап.рав і чищення	151.00
За чищення вікон	32.00
Вивіз сміття	66.00
Дезинфекція будинку	6.00
Направ	309.39
Податок за каналізацію	63.75
Платні	792.28
Разом	\$3,180.69

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кішечкою лютого була	\$215,892.37
Загальний прихід за березень	203,637.14
Разом	\$419,529.51
Загальний розхід за березень	167,046.95
Остаток готівки на кінець	\$252,482.56

БІЛАНС:

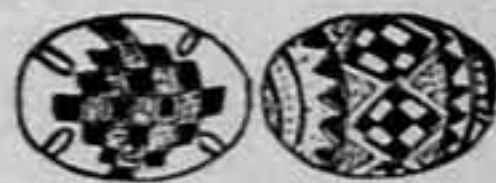
Стан Числий	Стан Довжний
Готівка \$ 252,482.56	Фонд Загальний \$8,946,937.70
Бонди 5,582,636.38	Фонд Рентовний 153,899.91
Стаки 14,097.59	Фонд ім. І. Франка 19,800.08
Позичка членам 103,716.31	Фонд Братський 56,001.18
Інвентар 28,807.73	Фонд Видавничий 16,720.12
Реальності 657,948.88	Фонд Конвенційний 13,784.79
Моргеджі 2,270,881.62	Фонд Дому Старших 2,016.92
Ф.Г.А. Моргеджі 362,029.26	Фонд Відправний 23,350.83
	Фонд Спадкоємців 40,088.80
\$9,272,600.33	\$9,272,600.33

ІВАН ОЛЕКСИН, голова

РОМАН РИЧОК, головний секретар

ЕДВАРД ПОПЦЬ, фінансовий секретар-скарбник

ВІДДІЛИ, ЩО НЕ ЗАПЛАТИЛИ ВКЛАДОК НА ЧАС ДО КАСИ УРСОЮЗУ ЗА МІСЯЦЬ БЕРЕЗЕНЬ 1975	Сума:	грудень, січень, лютий і березень	371.22
24 за березень	\$ 40.47	251 за червень, жовтень, листопад, грудень, лютий і березень	1,666.49
82 за лютий і березень	1,151.15	269 за січень, лютий і березень	866.21
96 за жовтень і листопад	118.87	274 за червень, липень, серпень, вересень, жовтень, листопад і грудень	1,214.11
109 за березень	2,942.07	279 за березень	658.95
112 за березень	968.66	283 за листопад, січень, лютий і березень	365.75
132 за березень	30.97	288 за березень	268.18
144 за листопад, грудень, січень, лютий і березень	646.28	293 за лютий і березень	221.54
147 за березень	32.85	294 за березень	206.23
188 за березень	427.38	307 за березень	205.92
189 за березень	231.08	308 за березень	1,321.29
193 за грудень, січень, лютий і березень	1,023.11	315 за грудень, січень, лютий і березень	1,266.80
218 за грудень, січень, лютий і березень	1,389.16	316 за березень	506.50
225 за січень, лютий, і березень	591.82	318 за січень, лютий і березень	1,185.16
230 за жовтень, листопад,		325 за січень, лютий і березень	109.17

Христос Воскрес!

УПРАВА ЗЛУЧЕНИХ ВІДДІЛІВ УРСОЮЗУ В ФИЛАДЕЛФІ, ПА.

бажає

Виконавчому Комітетові УРС, Головній Раді, Контрольній Комісії, редакції і редакторам "Народної Волі", Молоді УРС та редакції молодечого журналу "Форум", Українським Церквам, Українським Організаціям, Українській "Рідній Школі", Українській Національній Раді, нашому НТШ і УВАН, всім управам і членам місцевих відділів УРС Філадельфії і околиці, Жіночим Організаціям та всім Українцям в Україні і в цілому світі щастя, здоров'я успіху та всього найкращого!

Д. Василяшук — голова
Іж. В. Заброцкой — заст. голови,
М. Бойчук — гол. радний УРСОЮЗУ
М. Нікш — секретар
Т. Олійник — скарбник, і сек. 296 відділу
П. Мотрук — член управи

Кашу зроблено зі святочної карточки Л. Демисенка.

ЧИСТИЙ ЧЕТВЕР

"І абіє пітель возгласи..."

Свічки і теплий чад. З високих хор Лунає спів туги і безнадії, Навколо нас-кати і кустодії, Синедріон, і кесар, і претор.

Це долі нашої сумний узор, Це нам пересторогу півень піє, Для нас на дворниці багаття тліє І слуг гуде архиерейський хор.

І темний круг евангельських історій Звучить як низка тонких алегорій Про наші підлі і скуці часи.

А за дверми, на цвинтарі, в притворі Весна і дзвін, дитячі голоси, І в вогкому повітрі вогкі зорі.

Микола Зеров

Дописи:

ДИВІЗІЙНИКИ В НЬО ЙОРКУ ЗВІТУЮТЬ ПРО ПРАЦЮ І ФІНАНСИ

Відбулися річні загальні збори Станиці Братства і УД УНА в Нью Йорку. Станиця роздала 1000 дол. зі своїх фондів на громадські цілі

Станиця Братства кол. Данилюк звітував дуже обширно.

Станиця була активною в громадському та комбатантському житті. Завдяки тісній співпраці членів Управи, Станиця була весь час діяльною. Доказом цього був зріст членства із 75 до 90, як також збільшились фінанси Станиці.

Відкрив Збори її голова Р. Данилюк, вітаючи присутніх, а зокрема д-ра Р. Дразньовського - голову Головної Управи Братства та інж. І. Моківського — голову ТУА.

Пам'ять покровителя Дивізійників сл. п. Архиепископа Івана Бучка та 25-ту річницю героїчної смерті Генерала Тараса Чупринку-Шухевича вшановано повстанням з місця та однохвилинною мовчанкою.

До Президії Зборів обрано: голова д-р Р. Дразньовський, а за секретарів: К. Григоровича та В. Керода.

Про діяльність Станиці звітував уступаючий голова Р. Данилюк, який, як 1-ший заступник голови, коли голова Станиці Р. Гаецький важко захворів, а відтак зрезигнував з головства, перебрав провід Станиці. Р.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

308 ВІДДІЛ ТОРОНТО, КАНАДА — відбуде свої Річні загальні збори в четвер, 15 травня ц. р. в год. 6:30 ввечері, в домі "Вільного Слова" при Бетгорт вулиці. На порядку зборів заїти, з'ясує, ухвалення абсолютії і вибір нової управи.
В. Тимко — голова
д-р С. Росоха — секр.

З українського життя:

КУК ЗАКЛИКАЄ ДО ВІДЗНАЧЕННЯ В ТРАВНІ 1975 МІСЯЦЯ СКВУ

Пленарна сесія Світового конгресу Вільних Українців вирішила відзначити місяць установами діючими на місцях, і закликає всіх українців Канади до масової участі в цих святкуваннях. Неділю, 11 травня 1975, запропоновано з а по чаткувати Богослуженнями по всіх українських церквах в наміренні українського народу і перевести, як "День Солідарності з Нескороною Україною".

З нагоди Міжнародного Року Жінки "День Української Матері" присвятити українській матері на рідних землях, яка серед найважчих умовин під советським режимом стоїть на сторожі української родини, зберігає молоде покоління для добра української нації і сама бере активну участь в боротьбі за повні права українського народу. З тої нагоди зберім масові підписи, як українців так і не-українців Канади, по п и р а ючи звернення Комітету Українок Канади в справі переслідування українських жінок під советським режимом, і перешлім їх до прем'єр міністра Канади і до генерального секретара Об'єднаних Націй.

Централа Комітету Українців Канади звертається до Відділів і Представництв КУК з проханням негайно приступити до підготовки цих святкувань у тісній співпраці з українськими цер-

57- МИЙ ВІДДІЛ СУА ОДЕРЖАВ СТЕЙТОВУ ДОПОМОГУ

57-мий відділ Союзу Українок Америки одержав стейтову допомогу від Мистецької Ради Стейту Нью Йорку з "Фонду Прекрасної Америки" в висоті 1,500 дол. на ведення дальшої культурної діяльності цього відділу.

Повідомляючи про призначення допомоги окремим

УВАН та Видавничий Фонд УРСОЮЗУ; по 50.00 дол. на молодіжні журнали "Виселка", "Крилаті", "Юнак", Прес. фонд "Н. Волі", українським дітям у Бразилії та для ЛМКлюбу в Нью Йорку. На комбатантський видавничий фонд та пресу призначено 300.00 дол.

По уділенні уступаючий Управі абсолютії з призначенням за її активну та жертвенну працю Загальні Збори вибрали нову Управу з таких людей: Р. Данилюк — голова, Р. Кобрин — 1-ий заст. голови, В. Керод — 2-ий заст. голови, Я. Гуменик — секретар, В. Миськів — скарбник, С. Шепарович імперезовий реф., О. Слупчинський — мистецький реф., Г. Яремчук — госп. реф., Я. Балабан, І. Бродило, М. Виноградник, А. За-кревський, Б. Поритко, Т. Соробей — вільні члени, Р. Гаецький, В. Микула, Б. Семенюк — Контрольна Комісія; К. Григорович, Л. Вербенець, М. Мац — Товариський Суд, Р. Костирка, П. Згоба, М. Канятин — прапорносці.

Новообраний голова Р. Данилюк подякував за довіру та просив новообрану Управу, як також всіх членів Станиці до дальшої співпраці.

ОРГАНІЗУЙТЕ МОЛОДЕЧІ СЕНЦІ ПРИ МІСЦЕВИХ ВІДДІЛАХ УРСОЮЗУ

Р. Кобрин

НОВИНИ З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

● На Українському Православному Цвинтарі в Бавид Бруці відкрито святою пам'ятник на могилі с. п. Дмитра Донцова. Посвячення пам'ятника, що його проектував мистець Михайло Черешньовський, доконав Архієпископ Марко в асисті духовенства. На посвячення прибули представники Організації Українського Визвольного Фронту з Канади, Європи та з різних місцевостей Америки. Промови над пам'ятником вголосив Голова Проводу ОУН Ярослав Стецько та д-р Роман Малашук. На тризні промовляли ще представники Визвольного Фронту з Англії, Канади, ЗДА як теж представник Української Гетьманської Організації П. Присядинський. В урочистостях при посвяченні пам'ятника брали теж участь представники організації УПА, Першої Української Дивізії і Союзу Української молоді.

● Молодий український промисловець з Аргентини мгр. Олег Яхно відвідав українські осередки в Америці і Канаді, інформуючи у зустрічах про положення української громади в Аргентині та про загальні проблеми, важливі для всієї організації. На основі інформації Мгра О. Яхна, в Аргентині живе до 300 тисяч українців, головню в Буенос Айрес та в провінціях Чако і Місіонес на границі з Па-

раною. Українські професіонали об'єднані там в Товаристві Українських Вищошкільників в Аргентині — ТУВА. Усіх професіоналів в ТУВА є тепер около 160, а з них найбільше лікарів і інженерів. Неспокій в Аргентині вплинув погано на матеріальний стан української громади, тому мгр. О. Яхно висунув пропозицію, щоб акцію стипендій для українських дітей, яка ведена досі на терені Бразилії, поширити і на Аргентину. Також, як подає щоденник "Свобода", він запропонував, щоб деякі міжкрайові з'їзди українських професіоналів відбули в Аргентині, куди могли б приїхати наші молоді науковці з Бразилії, Чиле і Венесуелі.

● Різні мистецькі ансамблі УССР виїждять до країн Західної Європи. Ансамбль Павла Вірського відвідав теперішню неспокійну Португалію, у Франції побував ансамбль пісні і танцю Київської Військової Округи, а в Італії побував ансамбль з Кіровограду "Ятрань". Також велика група київських майстрів мистецтва і літератури виїхала до Ляльцігу на так звані "Дні дружби між трудящими Києва і Ляльціга".

● У Нью Йорку відбулася конференція Американських Приятелів Антибольшевицького Батьку Поневолених Народів з участю 43 делегатів від 12 національностей. На конференції були репрезентанти Білорусії, Болгарії, Естонії, Козакії, Куби, Мадярщини, Німеччини, Північного Кавказу, Румунії, Словаччини, України і Хорватії. Головою Управи обрано д-ра А. Бедрія, до управи ввійшли крім українців представники інших народів.

● Американська музична критика прийняла виступи нашої солістки Ренати Бабак з значною прихильністю, відмічуючи її чудовий голос та одночасно вказуючи на те, що солістка мала певні труднощі в виконванні різних арій у семи мовах, коли досі вона співала переважно російською мовою. Критика відмітила теж, що важкі обставини останніх років не були сприятливі для вияву і розгорнення її мистецького таланту.

ПАСХАЛЬНЕ АРХІЕПІСКОПЬСЬКЕ ПОСЛАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Пасхи так близько коло себе Христа, як відчули ученики Його в дорозі до Емаусу, коли "І Сам Ісус, наблизившись, шов з ними" (Лук. 24:15). Тоді наші радості пасхальні не буде кінця, бо ми стали учасниками Страстей Господніх і пізнали силу і значення Його Воскресіння.

Христос Воскрес!

† Андрей Архієпископ

PETER KARPA
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

2321 W. Chicago Avenue
Chicago, Illinois 60622

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ГУЦУЛЬСЬКОГО ТОВАРИСТВО "ЧЕРЕМОШ" У ФІЛАДЕЛФІЇ, ПА.

Веселих та Щасливих Великодніх Свят бажає всім українським гуцульським організаціям, редакції "Гуцулі", всім членам і їх родинам Українського Гуцульського Товариства "Черемош" у Філадельфії, а зокрема Всегуцульському З'їздові 10 та 11 травня ц. р. гарних успіхів для всієї Гуцульської Родини та всім українцям гуцулам, розсіяним по Вільному світі та в Україні

і гаряче всіх вітає

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Управа Українського Гуцульського Товариства "Черемош" у Філадельфії, Па.

І. Гаврилюк — голова
Д. Ткачук — заступник
В. Пачак — секретар
Д. Вослицяк — скарбник

М. Пачак, А. Желівак-Чайка
Евдокія і Дмитро Сорохонюк
А. Шекерук-Дончиків
С. Стефурак, І. Бейсок та М. Луш

Кашу зроблено зі святочної карточки Л. Денисенка.

КВІТНЕВЕ

Шумлять шумно дерева різнокорі,
До сонця всіхаються квіти,
Кожна галузка в весняному хорі
Посилає Творцєві привіти.

Тремтять базьки, як жіночі вії,
Дуб дивиться гордо у дадеку синь,
Про кохання з кленом береза мріє,
Калина прагне солодких пісень.

А думок у мене, як на лузі квітів,
Різні вони й різно в голові шумлять:
— Чом немає квітня в політичній світі?
Чому в Україні квітня не видать?

Вся природа прагне весняного квітня,
Квітня у народі прагне Україна.
Дай тепла — воле, енергіє всесвітня,
Хай моя Україна волею заквітне.

Гаврило Настич

НАУКА І ЖИТТЯ

ЗНАЧЕННЯ ПРИВІТУ В ДЕНЬ СВІТЛОГО ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ

У День Пасхи, або Світлого Христового Воскресіння, звичайно виражається у православних християн віра і радість привітанням трьох родів: 1) словами "Христос воскрес" і відповідь: "Воістину воскрес!"; 2) братнім поцілунком і 3) подарунком і обміном крашанками, безумовно червоних.

Що означає це все?

1) Привіт "Христос воскрес", тобто воскрес і відповідь на нього другої особи "воістину воскрес" — (правдиво, так - воскрес), по перше пригадує радісну вістку про воскресіння Христове, що рознесли жони - мироносиці і Апостоли до всіх віруючих у Христа (Лук. 24:14; 22-24; 31-36).

Далі цей привіт виявляє нашу віру і радість з приводу цього торжества із торжеств і свята над святами.

2) Цілування, яке чиниться з перших віків християнства, звичайно православними, після взаємних-словесних привітів на Пасху, це дійсне виявлення радості і братніх відносин між віруючими в цей Великий День, коли св. Церква вмовляє простити всім і все задля воскресіння і одини одного обниту. Така радість і зближення поцілунком звичайно буває в житті при зустрічі рідних, а в старовину-давнину часто і при священодійствах (Рим. 16,1). Цілу-

вались між собою тільки особи одної статі.

3) Обмін червоними крашанками — давний звичай.

Червоне яйце червоного кольору і круглим виглядом зображає весь світ людей, всю земну кулю, що окроплена і викуплена Христовою кров'ю.

Далі, яйце служить наочним доказом і нашого воскресіння. Рідина в яйці не більше, як бездушна субстанція, але при певних умовах з цієї рідини виходить живе єство. Так і наше тіло, що підлягає тлінню і розкладові, по дивній могутності Божій, воскресне для нового життя. Червоний же колір, це виявлення радості і любови. Нарешті передавання, що Марія Магдалина в Римі, сповіщаючи про воскресіння Христового імператора Тиверія зі словами: "Христос воскрес!" принесла йому яйце від

Французької Революції і сили Советського Союзу на Середземному Морі адвєтсья чимсь новим і небувалим, але історично російські царі від кількох століть вели успішну політику поширення своїх впливів на Середземне Море і в окремі часи російська фльота давала відчуття тут свою присутність, як і сьогодні.

Найбільше чітко можна прослідити змагання Росії за Середземне Море на прикладі здобуття впливів на острові Мальті в центрі Середземного Моря. Як відомо, цей острів став осідком так званого Мальтанського ордену, який виводить свій початок ще з часів Хрестоносних Походів в 11 і 12 столітті. Спершу члени цього ордену називалися Йоанітами, від церкви св. Йоана в Єрусалимі, біля якої вони купчилися тоді ще не як воєнний орден, а як монашій чини для допомоги паломникам до Святої Землі.

Коли в 1099 році хрестоносці штурмували Єрусалим, щоб відбити його від турків-сарацинів, Йоаніти напали в критичному моменті на мусулман з-заду і так допомогли хрестоносцям здобути місто. За те Папа затвердив їх як орден для опіки над Єрусалимом в 1113 р. По дальших хрестоносних невдачах і зрості сили турків Йоаніти мусіли покинути Єрусалим. Поселившись у Сирії, потім на Кипрі і на Родосі вкінці опинилися в першій половині 16 століття в Італії. Іспанський король Карло П'ятий надав їм тоді в володіння, крім інших земель і дібр, також острів Мальту, від якого вони й одержали назву Мальтанського ордену.

Зростаюча Російська Імперія вже на початку 17 століття звертає увагу на Мальту і навіязує дипломатичні взаємини з Мальтою, за Петра Першого. А вже цариця Катерина Друга, відома з колонізації України німцями, задумала спровести туди й членів Мальтанського ордену. Конкретно велися переговори про наділення Мальтанським лицарям великих посіделостей на Волині, очевидно, із загарбаних Росією по розборі Польщі шляхотських замків і монастирів, які здалися для цариці ідеальним подарунком для мальтанців.

НА ОСЕЛІ УРСОЮЗУ "ВЕРХОВИНИ"

ПОТРІБНІ НА ЛІТНІЙ СЕЗОН

Охоронник життя (лайф гард) — 18 літ студентка чи студент, що має закінчений курс і має диплом.

Помічник кухаря і робітник до сезонної праці.

Зголошуватися на адресу:

U.W.A. RESORT CENTER,
GLEN SPEY, N. Y. 12737

Telephone: 914-856-1323

СССР ПРОДОВЖУЄ ЦАРСЬКУ ПОЛІТИКУ НА СЕРЕДЗЕМНОМУ МОРІ

Французької Революції і приходу до влади Наполеона. Тоді то мальтанський орден піддався під протекторат царя Павла Першого, який і надав Мальтанському ордену в Петербурзі Дворець Воронцово, Дім Інвалідів і цвинтар на Кам'яно-російська фльота давала відчуття тут свою присутність, як і сьогодні.

Але протекторат царя не поміг багато. Французи під проводом Наполеона взяли Мальту в 1798 році під час походу на Єгипет. Цар Павло вийшов тоді в союз з Австро-Угорщиною і Туреччиною проти Франції. Коли фельдмаршал Суворов сузнав про Європі і Північній Італії, на Середземному Морі з'явилася спільна турецько-російська ескадра під командою адмірала Ушкава, щоб відібрати Мальту. Але там уже англійський адмірал Нельсон, який подякував руським на допомогу, бо сам справився з облогою Мальти, утвердив лівнування Англії над тим островом.

Цікавий епізод з цієї пори, це спроба російського царя стати гротмайстром Мальтанського ордену. Для того, подібно, як сьогодні комуністичні ватажки з різних країн, з'їхалися до Петербурга члени Мальтанського ордену, схилюли попереднього гротмайстра і вивели з нього самого царя Павла. І тоді, як і сьогодні, папи мали багато морок в Росію, бо гротмайстра затверджував сам Папа, і тут треба було затвердити гротмайстром католицького ордену православного царя.

З люти за втрату Мальти Павло Перший готував уже похід на Індію, щоб помститися на англійцях, але тодішнє англійське Сі-Ав-Ей було набагато спритніше, як його теперішні одновида, і на Павла зроблено успішний атентат.

Спроби Росії в 19 столітті вийти на Середземне Море вже не такі успішні, далі того західні держави затягнули міцно петлю на Дарданеллах, а навіть заступали аж у саме серце імперії на Кримський півострів, у Кримській війні 1854-1856.

Сьогодні, по більше як століття, картина змінилася. Англія змалала до острова, а Середземне Море аж кишить від советських кораблів. Новітні володарі воюють уже не за Дарданелли, а запевнюють собі контролю Суецького каналу і обмотують сітками Гібральтар. А Мальта для них, за їх розрахунком, впаде сама, хоча не така вже вона і важлива, коли для советських кораблів може бути відкрито більшість середземноморських портів. Така перспектива неминуча, якщо західні держави не адобудуться на спільний виступ проти нового претендента до володіння над морями і океанами.

о. Лев Островський

ОРГАНІЗУЙТЕ
МОЛОДЕЧІ СЕКЦІЇ
ПРИ МІСЦЕВИХ
ВІДДІЛАХ УРСОЮЗУ

ХРИСТОС ВОСКРЕСІ

Президент і Віцепрезидент УНР в екзилі, Голова і Президія УНР-а, Голова і члени ВО УНР-а сердечно вітають з нагоди Світлого Воскресіння Христового Український Народ на рідних землях і на чужині, Єрархів і Духовенство Українських Церков, старшин та воєнків Українських Армії, Президію Світового Конгресу Вільних Українців, проводи політичних і суспільно-громадських організацій, наукові установи, молодіжні та жіночі організації, Представництва ВО УНР-а, Управи і членство Товариства Прихильників УНР і Товариства Сприяння УНР-а.

За Державний Центр УНР в екзилі:

Микола Лівницький,
Президент УНР
Спиридон Довгаль,
Голова УНР-а

Микола Степаненко,
Віцепрезидент УНР
Василь Федорончук,
Теодор Леонітій,
Голова й урядуючий
Голова ВО УНР-а

ВСЬОМУ ПРОВОДОВИ УРСОЮЗУ, УПРАВІ "ВЕРХОВИНИ", РЕДАКЦІЯМ "НАРОДНОЇ ВОЛІ" І "ФОРУМУ", ЧЛЕНАМ УРСОЮЗУ, МІЩАНЦЯМ УКРАЇНСЬКОГО СЕЛА В ГЛЕН СПЕЙ, ПРИЯТЕЛЯМ І ЗНАЮЧИМ, А ТАКОЖ НАШИМ РІДНИМ БЛИЗЬКИМ І ДАЛЬШИМ, ВСІМ ПАРОХІЯНАМ УКЦЕРКВИ СВ. ВОЛОДИМИРА І ВСІМ НАШИМ ПОКУПЦЯМ БАЖАЄМО ВЕСЕЛИХ ВЕЛИКОДНІХ СВЯТ ТА ВІТАЄМО

ХРИСТОС ВОСКРЕСІ

ЕРАСТ КУРОВИЦЬКИЙ І СИН

В НЮ ЙОРКУ, Н. Я.

ХРИСТОС ВОСКРЕСІ

ВСІМ УКРАЇНСЬКИМ ЦЕРКВАМ І ОРГАНІЗАЦІЯМ
ТА ВСІМ УКРАЇНЦЯМ ФІЛАДЕЛФІ І ОКОЛИЦ,
ЗОКРЕМА РІДНИМ І ЗНАЮЧИМ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ БАЖАЮТЬ

АННА І МИХАЙЛО НАСЕВИЧІ

Похоронне заведення при Франклін і Бравн університеті у Філадельфії, Па. Телеф. MA 7-1320 та при 109 Іст Тейбор Рд., Філадельфія.

Телеф. DA 9-1844.

УКРАЇНСЬКЕ СПОРТОВЕ ТОВАРИСТВО

"ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — НЮАРК, Н. Дж.

повідомляє усіх зацікавлених дівчат і хлопців у віці 9 - 16 років, та усі молодіжні організації, що

ЧЕРГОВА

СПОРТОВА ШКОЛА

"ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ"

відбудеться на протязі 3-ох тижнів

ВІД 20 ЛИПНЯ ДО 9 СЕРПНЯ 1975

на Оселі УРС "Верховина" — Глен Спей, Н. Я., 12737

- Вишкіл: копаний мяч, відбиванка, теніс, плавання, гімнастика, легка атлетика, кошівка
- Фахові інструктори і опікуни
- Реченць зложень до 10-го липня 1975 року.

Спортова Школа "Чорноморської Січі" заслужила собі на визнання УСЦАК, Управа якого закликє українську організовану молодь до участі в спортовому вишколі

По інформації писати:

UKRAINIAN SITCH SPORT SCHOOL

680 Sanford Avenue — Newark, N. J. 07106

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ В ЦЬМ СИЛЬНІМ І ПЕВНІМ БАНКУ

PENN SECURITY BANK

AND TRUST COMPANY

Чому б Вам не полагоджувати своїх банкових справ в цьому сильному банку, де є багато місця для Ваших автомобілів?

5% Paid on Certificates of Deposit

4% Interest Paid on Saving Accounts

DEPOSITS GUARANTEED UP TO \$15,000

Member Federal Deposit Insurance Corporation

522 - 528 CEDAR AVE SCRANTON, PA. 18505

Картку зроблено зі святочної картки Я. Денисенка.

ВЕЛИКОДНІЙ СПОМІН

Відкрив хтось двері до хати
І в через порі далеке переліз,
Почали дві жінки ридати
І рана запекла від їх сльоз.

Потім я втрапив пам'ять,
Мінути — як вічність тугансь,
Три дні, як Христос по розп'ятті,
Я аж на Великдень пробудивсь.

Радієно мене мати, як сина, вітала,
Пі дочка христосувалась зі мною,
Три дні казала, надією не спала,
Бо я звав її коханою своєю.

Розвішував світанок голубі шати,
Годуба дала Воскресіння вітала,
Мене за сина назвала чужа мати,
А дочка чуть нареченим не авала.

Ми діланьсь свяченим вєчком
І бажали здійснення мрії,
Та не здійснилось з бажання нічого,
Бо я пішов знову у біг.

Чи ще жива великодні матуся?
Чи жива великодні наречена?
Я з ними щороку спомином ділюсь,
А на носі й досі пече мене рана!

В. М. Коваленко

ВЕЛИКДЕНЬ У СОВЕТСЬКОМУ КОНЦТАБОРІ

(Уривок зі спогадів А. Радігін)

У вірних усіх сект у таборі завжди свої свята, свої рукописні календарники. Вє релігійні свята розраховані заздалегідь. Дати й реченці звірюються з одновірцями, що на волі. Провірюються у священників - в'язнів.

Перед святом у цих священників та їх помічників починається особлива активність, звичайно таємна, у пошуках склянки борошна або горстки родзинок. Декому вдається за казкою винагороду дістати кілька лєчок або півпачки масла. Усього, звичайно, не їдять, збирають свої скупі пайки цукру, щоб згодом у свято вкинути до чаю, кави або до чудом здобутого тєста.

Колішні злочинці досвідченіші і влізливіші. Якимись особливо таємними шляхами їм іноді вдається роздобути навіть паяшку горьки, часом флакон колонської води (ї на советській "свєбоді" для багатьох вона дешєвша від горьки). Якщо це не вдається, збирається спільний цукор і досвідченіші, зокрема колішні сєляни, проявляючи чуда конспірації, підготовляють до свєтє декілька літрів "бражки".

А кулінарні? На гарячих вогнищах, у печах, або навпаки, в печах кочегарок, з яких палає мартеновський вогнем, пєтра палють зі своєї муки випікати паски.

Колі в когось кінчається термін засудження, згодують, намагаються розрахувати так, щоб пакунок прийшов якраз напередодні Великодня або Рїздва у христини, перед Ханукою або Пуримом у жидів, під кінець Рамадана у мусульман.

У священників (тих, кого не відіслали у спецтабор для духовенства 7/1, де кінчав ув'язнення кардинал Слїпий) багачко турбот.

Того ранку в усієї зони настрій напружений. Зона ділиться на дві нерівні групи. Перші боягузи й слабі, не хочуть показати іншим свій сором та збєтєження. У других — навпаки, піднесення від постанови потерпіти за віру, за національну традицію, звільнитися від ґріхів і хоч раз на рік перед абанчєм Господа показати катам, що залишився людиною. Та в останні дні в усіх вистає для цього сил й волі... Але Великдень обов'язує! А третїх нема!...

Сама сцена розводження на роботу гідна кінофільму. Група людей, готова напевно не тільки на працю на Великдень, але й на всяке плазування, на різне пониження, згаотилась біля варті. Вони не мають ніякої цілі, ніякого бажання, ніякої мрії, жадної святині крім однієї: щоб побачили, щоб оцінили їхню покїрність і готовість служити, що може колись хтось цю лакейську услужливість оцінить і зарахує... По десять, п'ятнадцять, по двадцять років чекають ці тремтучі істоти такого "уздїлено і зараховано"... Але в советській імперії стільки зрадників і боягузів, що підлабуництво й звїрчє покїрність оцих людців оцінюється не дуже високо.

Справжні віруючі поєвангельському жаліють цих порушників страйки. Але нам, тим, які долучилися до віруючих не так з віри, як солідарности до мужніх іншої віри, з солідарности з кожним вчинком громадянської, релігійної чи національної мужности, євангельська чеснота не приписана і ми досить жорстоко. Усіма мовами ми кричимо голосно й заїсно, глумливо й знущально: "Негідники! Зрадники! Чєкієтські підлабузники!" Нас розганяють, але спробуйте розігнати тисячу юрбу, не відкриваючи вогню! Тим більше, що ми нікого не б'ємо, на заборонену смугу не лїзємо, і, крім того, ми не маємо що втрачати: і тихих, і голосних "саботажників" все одно покарають... Либонь, моє гадування, наруга над "рабами лукавими" були досить їдкі й голосні і в своїй тирадєх я не забував удїшнути жєрївництво, бо з дєшкою часу мене перед Великоднем, як і священників, почали замкати в БУР.

І ось одного разу, коли вже кінчався великодний день і цілком потемніло, я рантом почув під вікном свого карцєра лєдь чутий шелєст. Я, звичайно, негайно підліз до ґрат і заглянув у віконце. У пївтамї доглянув два абанчє. Я навіть не знав, як ці люди називаються. Один — це був молодий віруючий українець, другий — росїєвнин з якогось христинського братства. Менї тихо простягнули якийсь пакуночок. Він був зроблений точно за мірою, щоб можна просунути поміж ґрат; було ясно, що той, хто його підготовляв, знав добре які ґрати в таборовій тюрмі...

Я мовчки кивнув головою з вдєчности, і зісхочив з вікна. Ну, що ж, іноді вдаєлося передати якось у БУР хлїб, махорку, часом каву або чай, який ми варили на клєптинках часописів чи журналів, варили майстерно, щоб звїтий папір давав максимум тепла й мінімум диму...

Я відкрив пакуночок...

ЦІКАВА ВСЯЧИНА

Нострадамус знову на оцид!

У цей неспокійний час, коли кожний думає, що то буде завтра, можна подивитися в журналі знову пригадку про славного французького ворожбитя Нострадамуса, який ще в 1555 році передбачив багато майбутніх подій. І так тоді він писав, що "люди будуть подорожувати безпечно в повітрі", передбачив повітряні бої і винахід бомб. Дехто навіть твердить, що він передбачив прихід Гїтлера, назвавши його "поганим, низького походження" і навіть давши йому ім'я Гїстер.

Дивно, чому той Нострадамус не пророкував нічого про Сталїна. Можна те пояснити хїба тим, що Нострадамус був французом, а від різних французів і сьогоди все ще чуємо про Гїтлера, а про Сталїна, який багато перевищив Гїтлера скїлькістю помордованих жєртв, чути рїдше.

Найважливіше однак, що Нострадамус передсказав на 1999 рік, що в тому році в сьомому місяці зїйде з неба великий король терору, тобто Армагеддон. Як поживемо, то побачимо, бо недалеко.

Два ювілєї

Уся українська громада підготовляється відзначити 80-ліття життя і 60-ліття сценічної діяльності двох славних мистців сцени, подружжя Олімпїя Добровольської і Йосипа Гїрняка. Об'єднання ОУП "Слово" надїслало своє привітання ювілятам, підкрєслюючи, що їх імена пов'язані з найсвітлішим періодом українського театру доби Лєся Курбаса в двадцятих роках і на початку тридцятих років.

І сльози бризнули в мене з очей! Там була скибочка сірої паски і зїм'єта, невміло чоловічими руками розмальована писанка. В її роздєшенї було все: треба було підловзти до БУР-у під колючим дротом, через заборонені смуги, 15 кроків від вартового на вежі. Повзати, втискаючись у землю, ховаючись від прожекторів, стараючись не настрашити собак, замирити при кожному шереху, полізти без найменшого шелєсту чи кашлю. Заборонена зона була "невогневою"; їх може й не обстріляли б, але коли б спїмбали, било б довго й жорстоко, а потім також посадили б у БУР, караючи за милосердя. Цї віруючі хлопці знали це не менше від мене, і все таки підловзали, все таки не забули!

Принесли менї — невїруючому! Менї — юдеєві, свїй нечувано дорогий дарунок! Від того часу пройшло багато років, може ці праведники й брати мої по бїдї мене забули (таж не менї одному принесли тоді свїй пакуночок!), але я ніколи не забуду їхнього малюга, але справді святого подвигу.

І коли наближається черговий Великдень, мене частують солодкими пакунками, дарують майстерно розмальовані писанки, а в мене в очах завжди той сїрий шматок саморобного свїченого і зїм'єте яєчко, розписанє невміло чоловічими руками спалєною лушпинною цибулиню...

("Ш. Перемоги", 9 лютого 1973.)

КОНЦЕРТИ НАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ

ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ДИРИГЕНТ — ГРИГОРІЯ КИТАСТИЙ

- Pittsburgh субота, 10 травня 1975 року — 8:15 веч.
Carnegie Music Hall, 4400 Forbes Avenue, Oakland
- Buffalo неділя, 11 травня 1975 року — 2:30 по пол.
Dnipro, 562 Geneva Street
- Rochester неділя, 11 травня 1975 року — 8:30 веч.
Benjamin Franklin Senior H. S. Auditorium, 950 Norton St.
- Syracuse понеділок, 12 травня 1975 року — 7:30 веч.
Bishop Ludden High School Auditorium, 815 Fay Road
- Albany вівторок, 13 травня 1975 року — 8:00 веч.
Chancellors Hall, 31 Washington Avenue
- Trenton середа, 14 травня 1975 року — 7:30 веч.
Junior Four High School Auditorium, Dayton & Lolor Sts.
- Baltimore четвер, 15 травня 1975 року — 8:00 веч.
Maryland Historical Auditorium, 201 W. Monument Street
- Philadelphia п'ятниця, 16 травня 1975 року — 7:30 веч.
Olney High School Auditorium, Front and Duncannon Sts.
- Newark субота, 17 травня 1975 року — 8:00 веч.
Union H. S. Aud., N. 3rd St. off Burnet Ave., Union, N. J.
- New York неділя, 18 травня 1975 року — 4:00 по пол.
High School of Fashion Industries, 225 W. 24th Street
- Scranton вівторок, 20 травня 1975 року — 8:00 веч.
Central H. S. Auditorium, 501 Vine Street
- Hartford середа, 21 травня 1975 року — 8:00 веч.
Bushnell Memorial Hall, 166 Varitol Ave.
- Boston четвер, 22 травня 1975 року — 8:00 веч.
Boston English H. S. Auditorium, 77 Ave. & Louis Pasteur St.
- Montreal п'ятниця, 23 травня 1975 року — 8:00 веч.
Salle Claude Champagne, 220 Ave., Vincent — D'indy
- Sudbury субота, 24 травня 1975 року — 8:00 веч.
Fraser Auditorium, Laurential University
- Toronto неділя, 25 травня 1975 року — 4:00 по пол.
Queen Elizabeth Theatre, Exhibition Place

Квітки вже тепер можна набувати в українських книгарнях та парафіях

О. Лев Островський

МНОГОСТРАДАЛЬНА МАТИ

(Роздумування у Рік Жінки)

II

Св. Письмо Старого Заповіту згадує про три не-вісти матері, які багато терпіли через своїх дітей. Перша з них звалася Агар, мати маленького Ізмаїла. Як Авраам прогнав її зі свого дому, вона взяла свого сина й пішла в дорогу. Пішла в пустиню і тут заблудила. А там же велика спека. Незабаром бідній матері забрак-

нуло води, а джерела ніде не було. Зіспрали дитину аж болі, корчі, зловони. Мати не могла дивитися, що її дитина так мучиться. І що ж робити їй? Кладє дитину на землю, закриває обличчя руками і втікає наперед се-пустиню і тут заблудила. А там же велика спека. Незабаром бідній матері забрак-

нуло води, а джерела ніде не було. Зіспрали дитину аж болі, корчі, зловони. Мати не могла дивитися, що її дитина так мучиться. І що ж робити їй? Кладє дитину на землю, закриває обличчя руками і втікає наперед се-пустиню і тут заблудила. А там же велика спека. Незабаром бідній матері забрак-

VISIT UKRAINE IN 1975

15 ESCORTED DEPARTURES
FROM NEW YORK CITY
STARTING AT \$750.00

OREL I	May 22 — JUNE 11	20 days
RUTA I	May 29 — June 13	SOLD OUT 15 days
RUTA II	June 19 — July 4	15 days
ASKOLD	June 27 — July 18	21 days
POLTAVKA	July 2 — July 23	21 days
POLTAVKA	July 2 — Aug. 1	SOLD OUT 15 days
LARK	July 21 — Aug. 11	21 days
OREL III	July 24 — Aug. 8	15 days
OREL II	July 24 — Aug. 13	20 days
PRAHA	Aug. 7 — Aug. 28	21 days
RUTA IV	Aug. 14 — Aug. 29	15 days
ZIRKA	Aug. 18 — Sept. 5	18 days
YAVIR	Sept. 4 — Sept. 24	20 days
OSIN	Sept. 29 — Oct. 13	14 days
MINI-TOUR	OCT. 16 — Oct. 24	8 days

For further information and details write or telephone:

KOBASNIUK TRAVEL INC.

ESTABLISHED 1920

157 Second Avenue • New York, N. Y. 10003 • (212) 254-8779

TO: Kobasniuk Travel Inc. (NY 75)
Please send me more information regarding the 1975 group tours and OFFICIAL REGISTRATION and DEPOSIT FORMS.

Name _____
Address _____
Street City State Zip Code
Telephone No _____ Area Code _____

Клішу зроблено зі святочної картки Л. Демисенка.

ВЕЛИКОДНЯ ВЕСНЯНКА

(Присвячена всім тим, що залишили в Україні своїх жінок і дітей)

Лину до тебе думкою,
Лину до тебе піснюю,
Лину і веснянкою
Нікому ще не звісною.

— Сам ходжу, сам!
— Де дружину дів?
— Вона там, онтам,
Де багато вдів!

— Вона в тому раю,

Де раз немає,
Де люди щезають
І ніхто не знає.

— Сам ходжу, сам!
— А де ж твої діти?
— Мої діти онтам,
Де їх не вглядати!

Лину до тебе думкою,
Лину до тебе піснюю,
Лину і веснянкою
Нікому ще не звісною!

В. Мусія

Украї!

Украї!

З'їзд ЯВОРІВЩИНИ

Управа Комітету Яворівщини має щиро запросити всіх колишніх жителів Яворівщини та булих учителів і учнів всіх шкіл міста Яворова на

ДРУГІЙ З'їзд ЯВОРІВЩИНИ

В суботу і неділю 14-го і 15-го червня 1975 року на оселі Українського Робітничого Союзу "Верховина", Гетт Спей, Н. Я.

ПРОГРАМА З'їзду:

Субота 14-го червня 1975 р.

Реєстрація від год. 10 рано.
Ділова частина год. 2 — 6 по пол.

1. Відкриття З'їзду.
2. Заїт Управы, Редакційної Колегії Альманаху і Контрольної Комісії.
3. Вибір нової Управы і Контрольної Комісії.

Бенкет від год. 7 — 9 веч. Усні та письмові привітти і мистецька програма.
По бенкеті забави з танцями.

Неділя 15-го червня 1975 р.

1. 8 — 9 год. сніданок.
2. 9 — 10 год. читання Служба Божа і Панахива по полягах і усолішках.
3. 10:30 спільна змова.
4. 11 — 2 закінчення нарад, спільний обід і закриття З'їзду.

Просимо привезти зі собою на виставку сувеніри і вишивки. Ніхто не замовляти в Управі Оселі на адресу:

Ukrainian Workmen's Association Banquet Center "Verkhovina, Gett Spey, N. Y. 12737. Phone: (914) 858-1323

Свою участь у З'їзді просимо також оголошувати на адресу секретаря:

MYRON MASIUK
1524 W. Duncannon Ave.
Philadelphia, Pa. 19141

Привітайте всі з дітьми і внуками!

За Управу:

Іск. Степан Кульчицький
голова:

Іск. Мирон Масюк
секретар:

Із шани оголошення

Читайте й передавайте
"НАШ ГОЛОС",
місячник Асоціації Українців Америки (АУА).
Пише від про найбільш актуальні справи.
В "Нашім Голосі" за квітень помістили:

Позитивне виховання в Північній Кароліні. Додати до двайдних міркувань ген. Павла Шандрука. Мої спомини про Романа Шухевича Іск. Д. Кузьма, УХНА і відмінування національних родини. Зустріч редакційної колегії "Нашого Голосу" з читачами в Нью-Йорку. Завади при ондуваннях, Справа УХНА, Справа УНС/СІС/СІ, Справа УКЦерква, Ваші опити і сенатор Канади, Листи до редакції, За соборний патріархат, Коментарі, Засідання Головної Управы АУА, Голос читачів, І це і те фейлетон і інші.

Ціна передплата \$4.00

Адреса:

"OUR VOICE"
133 Lafayette Avenue
Trenton, N. J. 08610

ВЕЛИКДЕНЬ

В Мордовії

Прийшов Христос у лагері на Свято.

Немов при гробі — варті зазімля.

Прийшов діяти мученицьке тіло,

Мов паску — хліб невольничий даматі.

Прийшов Живий — три писанки в долоні.

Жевріан сонце й місяць в уголові.

З пробитих рук, крапанками любови,

Космацькі січки розцвіли червоно.

Прийшов своїх апостолаи шукати.

Щоб ім натружені обмити ноги.

З далекої, в Мордовії, дороги . . .

Прийшов крізь дроті. І настало Свято.

Лесья Хриванка

Гумор і сатира:

Віра в позатробоє життя

— Мій хлопче — заговорив бог до робітника. Чи ти віриш у позатробоє життя?

— Ошнім, вірш.

— То гарно, то винесмо всю справу. Бо вчора, пару годни по тому, як ти поклав працю, щоб взяти участь у похороні свого дялька, він прийшов до фабрики, бо хотів бачитися з тобою.

Хто довше?

Малій Івасі прийшов перший раз у школу і знавша гірко.

— Чого ти плачеш, Івасю? — питається учитель.

— А я не люблю школу, а муну тут бути, як мені буде 16 років.

— Га, Івасю, то правда, але дивя, а тут муну бути, як мені буде 65!

English Supplement

Organ of the Ukrainian Workingmen's Association

SCRANTON, PENNSYLVANIA 18503

MAY 1, 1975.

No. 16.

UKRAINIAN EASTER TRADITIONS

Though the celebration of Easter, according to the Gregorian calendar, took place in April, adherents to the Julian calendar way of life, mostly those Christians of the orthodox faith, will be celebrating the Resurrection of Christ on May 4.

It is a rule among the Orthodox Christians, that Easter will be celebrated according to the Spring Equinox, first full moon, following the Jewish Passover. The Orthodox believe that Easter shall never precede or coincide with the Jewish Passover, but must always follow it, as does the Spring Equinox.

Ukrainians celebrate both holidays. Some adhere to the teachings according to the Gregorian Calendar, and others to the Julian calendar.

Long before Christianity came to Ukraine, it was a country of holidays. The full year is filled with holiday celebrations enriched with charming customs, symbolisms and ceremonies. When Christianity arrived in Ukraine, the Ukrainians did not lose their holiday customs but adapted Christian customs together with their seasonal ones which were closely connected with the calendar. Each season of the year has its own festivities accompanied by colorful rituals, singing, dancing, feasting and general merry-making. The holidays are a rich blend of pagan and Christian beliefs. This is certainly true of Easter.

Ukraine, where spring comes early, is the breadbasket of Europe. Named for its rich soil which supplies more than 75% of Europe's wheat and farm products. Therefore it was a relief to see winter pass by and this inspired the Ukrainian ancestors of the far past, to really celebrate the glorious occasion with spring rituals, songs and dances called "hayilky" or "vesnyanky." Fragments of these observances have been preserved, but with the passing of time, the full meaning has been somewhat lost to posterity. However in the free world, the Ukrainians still adhere to the "old customs" and practice them seasonally in their churches. Some of these customs call forth the reproductive forces of nature with wishes for a prosperous year; others deal with marriage and

romance. The majority of the songs and dances are performed by the young girls but the young men have their fling at the more physical aspects of the dance. Easter brings out the spring fever in the Ukrainians. Along with spring songs there are other customs deeply imbedded in the life of the people. Some of these customs are not really performed today but were performed in the villages of Ukraine many years ago. For instance, the custom of thoroughly cleaning and white-washing of the exterior and interior of the houses to drive out all possible remnants of winter and let in the glorious sun. The thorough cleaning of the house is still true today, however, the white-washing is not necessary. In the cleansing of the house, every article is scrubbed clean and garments and other household linens are thoroughly aired. It was, and still is, considered quite improper to celebrate the great event of the Resurrection of Christ without cleaning the house. The soul too requires purification, and so the Ukrainians make it mandatory to go to confession and receive Holy Communion during the Lenten season which precedes Easter.

Holy Week, preceding Easter, begins with Palm Sunday, the Sunday before Easter. The triumphal entrance of Jesus into Jerusalem on Palm Sunday is observed with special church services. In Ukraine there were no palms. Other na-

tionalities use the palm in observance of the Jesus' entry into Jerusalem. So the Ukrainians use pussy willows, which are abundant in the country. They are brought to church on Palm Sunday by the congregation and are blessed by the pastor. At times you can hear this holiday referred to as "Willow Sunday".

During Holy Week, on Thursday, a special service is held in the Ukrainian churches when the priest reads the 12 Holy Gospels, one for each of Christ's 12 disciples.

In some churches the custom of the Bishop washing the feet of 12 priests is still maintained, signifying Christ's washing the feet of the twelve disciples at the Holy Supper.

A glorious custom takes place on Good Friday. At church services the congregation carries the body of Christ to his grave, as was done following the Crucifixion. With a "plashchanytsia" a picture of Christ, carried by the elders of the congregation, religious flags, crosses, the Holy Bible, & attendants at the services, carrying candles, the entire congregation marches outside of the church and around the church three times, signifying carrying of Christ's body from the Cross to his burial place. While doing this, the congregation sings songs appropriate to the occasion. Finally, following the third turn around the church the body of Christ is placed into a grave, before the altar of the church, where it will lie until Sunday morning when the Resurrection Services will be held. While the body lies in the grave before the altar, the faithful enter the church all day Saturday and upon bended knees will crawl to the grave, praying as they do, finally approaching the grave and kissing the hands and feet of Christ through which the nails were driven when he was crucified.

On Holy Saturday, the Ukrainians will bring Easter baskets to church to have them blessed by the priest. These baskets are a sight to behold. They contain all the food that cannot be eaten during Holy Week and the baskets are covered with richly embroidered cloth and contain a candle which is lit during the blessing service. In favorable weather this ceremony is performed outside the church usually on the lawn; in inclement weather it can be performed in the church proper, or in the church hall, if one is available.

Resurrection services on Easter Sunday morning are patterned after those of Good Friday. Again the congregation marches around the church (outside) three times, but without the "plashchanytsia", for now Christ is ascending to heaven. When the third march is completed the priest will approach the doors of the church, which are closed and sing "Chrystos Voskres" (Christ is Risen). The congregation will repeat the song and this is done three times following which the doors of the

church are opened. The congregation enters the church to find the body of Christ gone for He is Risen. The Easter Services now begin and the entire congregation is in a joyful mood as they sing the praises of the Lord on His resurrection.

Throughout the entire day, the greeting of Ukrainians will be "Chrystos Voskres" (Christ is Risen), and the reply is "Voistyne Voskres" (Indeed He is Risen).

Immediately following the Easter Sunday Resurrection Service, people hurry home to partake of the food in their Easter Basket. They have been fasting all week and are looking forward to this moment. The breakfast menu consists of cooked eggs, a variety of hot and cold meats, roast sucking pig, cheese, salads, horseradish and beet relish, and a number of delectable Easter breads (paskas) and pastries. The meal begins with Easter grace and then a ceremonious serving of the blessed egg, which the head of the family divides into several portions, one for each person, and then greeting the family with "Chrystos Voskres" and extending to everyone best wishes. This symbolizes family unity and expresses hope for a happy and prosperous year.

There is a quaint custom on Easter Monday. The origin is unknown but the custom has been carried out for hundreds of years. That is the dousing of young maidens with water by the villages available men. Usually the most popular girl gets the most dousing and if she wants to "get away from it all" she must pay with the presentation of an Easter egg. This custom seems to be vanishing.

Though the Easter celebration lasts for three days, the ceremonies are not ended on Easter Monday. On the following Sunday memorial services are held at the cemetery for all those departed. It is the final prayer of the holiday season.

UKRAINIAN PYSANKY THE GREAT TRADITION

One of the most beautiful of all Ukrainian Easter traditions is decorating eggs with artistic designs of symbolic nature. These eggs are called "pysanky"; from the word "pysaty" which means "to write." Many people think the egg is painted however, we like to say it is written on the egg. No paints are used. The design is actually written on the egg with a fine pointed stylus dipped in wax, after which follows a series of dye baths.

Pysanky are not eaten. They are decorated so highly that they are given as gifts as a token of love or appreciation. The art of making it was practiced several thousand years before Christianity. Folklore has it that the decorated egg would avert evil, bring good crops, and help a young maiden win a man.

The symbols written on the egg all have special meanings-

Connecting lines mean eternity; crosses and churches mean Christianity; fish symbolize Christ; reindeer, prosperity; the horse means wealth; hens and roosters, fertility; different designs of the sun mean good fortune; flowers bring happiness; the fir tree, health. A triangle means the Father, Son and Holy Spirit; Mary's tears are signified with dots. A rake or comb symbol means parting and a ram's horn means strength. The wheat symbol signifies daily bread, and pussy willows the Resurrection. The chicken denotes the fulfillment of wishes. Other designs used such as the tripod, butterflies and the hen's foot have no particular meaning.

The skillful ingenuity of Ukrainian women has placed the art of making pysanky on the highest plane of folk art. It is an ancient art, originating in pagan times and symbolizing the rebirth of the earth out of winter into spring. It holds the promise of new life, hope, health and prosperity. It also symbolizes the Resurrection.

Ukrainian girls spend many long winter hours making pysanky. They do the art masterpieces for traditional church blessings.

Pysanky are decorated by a complicated dye process. Melted bees wax is applied with a "kistka" (stylus), to a fresh uncooked white egg, and then the egg is dipped into a succession of dye baths. Each color obtained must be covered with the bees wax before it is placed in another bath, usually of darker quality. After the final color has set, the wax is rubbed off and all colors are plainly visible. Some artists blow out

the inside of the egg after it is completed, others let the inside remain until it finally evaporates. With careful treatment, (the finished pysanka is a delicate piece of art) it can last indefinitely.

In folk superstition, (Pysanky possess many magic powers), are given as proof of friendship and respect and of love, and a display of pysanky in the house is believed to ward off lightning and fire. In Ukraine a young girl can even catch a bean with an especially beautiful pysanka. If a young man receives a pysanka from a girl this means that she is pretty fond of him and if he cared, could propose marriage.

Among the many stories connected with pysanky, this is the favorite:

During the time that Jesus was on the cross Mother Mary decided to make some pysanky, present them to Pontius Pilate and plead with him to let Jesus down from the cross. As she was decorating the eggs, she was crying softly and her tears fell on the eggs. Instead of spoiling the designs and the colors they formed brilliant spots of new colors and to this day Ukrainians use dots as part of their design to signify "Mary's tears."

The story goes on to say that she took the Pysanky to Pilate, but when she saw there was no mercy forthcoming, she dropped to her knees in grief — the Pysanky rolled out of her apron — and kept rolling, until they were distributed throughout the whole world. This symbolizes that God loves all the people on earth, as Mother Mary loved her Son.

— Jerry Prando

UKRAINIAN WOMEN ARE POLITICAL PRISONERS AND SERVING SENTENCES

STEFANIA HULYK MARIA KOVALSKA

Stefania was an employee of the Society for the Preservation of Historic and Cultural Monuments in Lviv. In 1970, she sent a protest letter to the Supreme Court of the Ukrainian S. S. R., in defense of the unlawfully sentenced Valentin Norz, and against the destruction of Ukrainian cultural and historical monuments by the Bolsheviks. She is married and has a small child. She was arrested in January and later released. However, she is constantly being questioned by the KGB and may be rearrested at any time.

Maria was a sales clerk in the bookshop "Molod" in Lviv. In 1973 the KGB searched her apartment but found nothing. Nevertheless, she was released from her job and is continuously persecuted. Maria Kovalska is accused of too friendly an association with visiting tourists, of conversing with them (which is forbidden to Soviet citizens unless they are agents of the KGB), and of expressing sympathy for Ukrainian cultural figures sentenced by the regime.

(Continued next week)

EASTER GREETINGS TO ALL OUR FRIENDS FROM

KITTY AND JOE LACHOWICZ

Glen Spr Manor,

Glen Spz, N. Y.